

Mediul macroeconomic

Leșire treptată din recesiune a economiei mondiale

La nivel mondial

Pe parcursul anului 2009, economia globală a ieșit, treptat, din recesiunea accentuată, care s-a instalat în a doua jumătate a anului 2008. Această redresare s-a datorat, în special, proiectelor guvernamentale de stimulare economică. Economia celor mai importante țări în curs de dezvoltare a înregistrat o evoluție peste așteptări la începutul anului 2009, în timp ce economiile dezvoltate au fost profund afectate de severitatea crizei financiare. Țările din zona OECD au fost cel mai puternic afectate, nivelul producției din această zonă înregistrând o scădere medie de 3%. La nivel mondial, declinul producției a fost de doar 1% în termeni reali, susținută de performanța economică peste așteptări a Chinei, al cărui Produs Intern Brut (PIB) a crescut cu 9% în 2009.

Cererea de țiței la nivel mondial a scăzut în 2009 până la nivelul de 84,9 mil. bbl/zi, reducându-se cu 1,5% față de 2008. Cererea de țiței a țărilor din zona OECD a scăzut cu 4,4%, din cauza performanțelor sub așteptări ale economiilor, atât în Europa, cât și în America de Nord. În schimb, în țările din afara zonei OECD cererea de țiței a crescut cu 2%, respectiv 0,8 mil. bbl/zi, reflectând în principal evoluția pozitivă a Chinei. **Producția mondială de țiței** în 2009 a scăzut cu 2%, respectiv 1,7 mil. bbl/zi. Cota de piață a țărilor din zona OPEC a scăzut sub nivelul de 40%, producția de țiței a OPEC înregistrând un declin de peste 8% față de 2008, până la 28,5 mil. bbl/zi. Producția de țiței a țărilor din afara zonei OPEC a crescut cu 0,6%, respectiv 51,3 mil. bbl/zi, în timp ce producția OECD s-a menținut la aproximativ același nivel, de 19,3 mil. bbl/zi, înregistrând un nivel mai mare în Rusia și America de Sud.

Pe parcursul anului 2009, **prețurile la țiței** au înregistrat o revenire treptată, după scăderea dramatică față de valorile maxime atinse în 2008. Prețul țițeiului a crescut progresiv de la valoarea medie de 44 USD/bbl în primul trimestru din 2009, la 75 USD/bbl în ultimul trimestru al anului, pe fondul deprecierei USD și a informațiilor pozitive despre revigorarea economiei globale. Cu toate acestea, indicele Brent al prețului mediu al barilului de țiței a fost de 61,67 USD/bbl, cu 37% mai mic față de 2008.

PIB-ul României s-a contractat cu 7% în 2009

România

România a avut o contracție economică accentuată în 2009, după ce în 2008 înregistrase cea mai

rapidă dezvoltare din Uniunea Europeană. În 2009, contracția anuală a PIB a fost de 7%, ca urmare a scăderii drastice a consumului intern. Scăderea drastică a veniturilor dispensabile, ca urmare a accesului redus la credite și ritmului lent al majorării salariilor, a condus la diminuarea consumului privat.

În 2009, **producția industrială** a fost destul de sever afectată, reflectând evoluția celorlalte țări din Europa. În consecință, ajustarea balanței externe s-a schimbat considerabil, deficitul de cont curent scăzând până la 4,5% din PIB, aproximativ o treime din valoarea înregistrată în 2008. Deși **rata inflației** indicelui prețurilor de consum (IPC) a continuat să scadă, valoarea înregistrată la sfârșitul anului 2009 a fost de 4,75%, ușor peste 4,5%, limita superioară țintită de BNR.

În luna martie, Guvernul României a finalizat discuțiile cu un grup de instituții internaționale, condus de FMI, cu privire la un împrumut în valoare de 19,5 mld. euro. Ca o consecință pozitivă, România a evitat potențialele dificultăți în finanțarea deficitului extern și intern. În plus, programul Fondul Monetar Internațional (FMI) a detaliat schimbările ce se impun a fi implementate de autoritățile fiscale, pentru a conduce la o politică fiscală mai transparentă și mai responsabilă. Ciclul politicii monetare în 2009 a fost unul de relaxare. În decursul anului, Consiliul de Politică Monetară a redus treptat **rata de referință a dobânzii** BNR cu 225 de puncte de bază, de la 10,25% la 8%. Chiar dacă în prima fază scăderea ratei de referință a dobânzii BNR a fost prea mică pentru a influența dobânzile practicate de bănci la creditele acordate, către sfârșitul anului 2009 acest efect a început să devină vizibil.

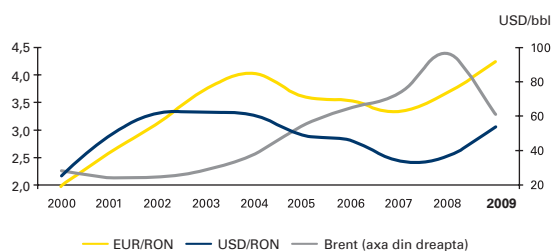
În 2009, moneda națională s-a depreciat atât în raport cu EUR, cât și cu USD. Chiar dacă volatilitatea cursului de schimb a fost mai scăzută față de 2008, incertitudinea legată de cursul RON a persistat pe piețele internaționale de schimb. Rata medie de schimb **USD/RON** a crescut cu 21%, comparativ cu 2008, în timp ce rata medie de schimb **EUR/RON** s-a apreciat cu 15% față de aceeași perioadă.

Nivelul **resurselor primare de energie** ale României a cunoscut o scădere accentuată, de 16,1% față de 2008, ajungând la 34 mil. tep, ca urmare a încetirii ritmului activității economice, care a condus la reducerea consumului de energie. Pe ansamblu,

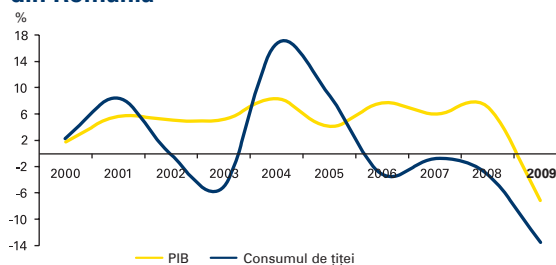
importurile de resurse de energie primară au scăzut cu 31,6%, în timp ce producția internă s-a diminuat cu 5,8%. În 2009, cererea de țiței a României a fost de 11,1 mil. tep, cu 13,5% mai mică față de anul precedent. Producția internă de țiței a scăzut cu

4,5%, în timp ce importurile s-au redus cu 18,1%, respectiv 1,5 mil. tep. Cererea de gaze naturale a avut un declin considerabil în 2009, contractându-se cu 15% față de anul anterior, până la 10,4 mil. tep.

Prețul țițeiului (Brent) și evoluția ratelor de schimb

Evoluția anuală a PIB și a consumului de țiței din România

Perspective 2010

Economia României se preconizează ca își va relua ușor ritmul de creștere în anul 2010. Cu toate acestea, rata somajului, atât în sectorul public, cât și în cel privat este estimată că va crește pe parcursul anului, sporind astfel nivelul

ajutoarelor sociale acordate de stat și punând presiune pe evoluția consumului privat. Continuarea eforturilor de a reduce deficitul bugetar vor conduce la restricționarea accentuată a cheltuielilor guvernamentale.

Continuarea eforturilor de a reduce deficitul bugetar